

HOOFDARTIKEL

Avanti popolo?

Terwijl we dit schrijven groeien de kansen dat een federale regering tot stand kan komen met misschien wel acht partijen, waarin de vier Belgische politieke ‘families’ allemaal samen zitten en de Vlaams-nationale ‘familie’ buiten spel wordt gezet.

Indien het zover komt – we blijven voorzichtig maar de vrees voor nieuwe verkiezingen enerzijds en de ‘goesting’ om de Vlaams-nationalisten aan de kant te schuiven anderzijds zullen wel groot zijn – zal het onderhand bijna twee jaar geleden zijn dat de vorige volwaardige federale regering ten val kwam (begin december 2018).

Het is toch wel curieus dat men nu zowaar uitpakt met de term ‘avanti’ – het moet vooruitgaan – terwijl de politiek al twee jaar in een schier uitzichtloos immobilisme is verzeild geraakt. Dat dit immobilisme inherent is aan het feit zelf van het onmogelijke Belgische samenleven wordt straal genegeerd. Institutionele hervormingen worden op de lange baan geschoven hoewel met corona weer eens is gebleken hoe onwerkbaar de bevoegdheidsversnippering op het vlak van gezondheidszorg was. Integendeel klinken er stemmen om te herfederaliseren – er is zelfs sprake van om een federale kieskring in het leven te roepen.

Men vraagt zich af hoe die vier ideologische stromingen samen kunnen ‘vooruitgaan’. In vier verschillende richtingen?

In een interview met Zeno zegt historica Annelien De Dijn, die net een boek uitbracht over vrijheid : *“Ik vind wel dat er te veel politieke energie gaat naar de tegenstelling tussen Vlamingen en Franstaligen. Ik ben helemaal geen flamingant, maar soms denk ik weleens : splits het land dan maar gewoon, dan zijn we van die problemen af en kunnen we het eindelijk eens over andere, veel belangrijker dingen hebben.”*

Een andere gezaghebbende stem, Jonathan Holslag, ziet het wat dat betreft somber in : *“We zijn de meest blootgestelde economie ter wereld en momenteel een van de slechtst gerunde landen inzake economisch beleid. Binnen het Westen en Europa is België een van de zwakste prooiën voor de nieuwe wereldorde. Ik maak me erg grote zorgen. (...) Als we nu gaan naar een Vivaldi-regering, met een pleidooi voor een efficiëntere overheid via herfederalisering, zit ze meteen gevangen omdat N-VA en Vlaams Belang met 43 zetels die meerderheid niet kunnen geven. Omgekeerd zouden N-VA en Vlaams Belang zelfs bij een eclatante overwinning van rechts bij nieuwe Vlaamse verkiezingen nooit een splitsing kunnen afdwingen. We zitten in een onhoudbare situatie. Ik kan daar op dit moment geen happy end voor verzinnen. Ik denk dat flaminganten en pleitbezorgers van herfederalisering elkaar misschien nog een decennium in een wurggreep zullen houden.”*

Het afspringen van een poging om een paars-gele regering te vormen die een aanzet had kunnen geven om uit de impasse te geraken – o.a. door alle artikels van de grondwet voor herziening vatbaar te verklaren – is ronduit betreurenswaardig. Zelfs als de ‘deal’ tussen Bart De Wever en Paul Magnette nog een stuk verwijderd was van een echte ‘confederale’ omslag, had het een belangrijk kantelmoment kunnen zijn.

Nu dreigen we vast te lopen in een verrottingsscenario waar niemand beter van wordt. Avanti popolo? Verder ploeteren in het moeras is kennelijk de keuze van VLD, SP.A, Groen en CD&V.

Bernard DAELEMANS